

Impulzus

A SZATMÁR - BEREGI KÓRHÁZ LAPJA

3. évf. 07. szám

2000. július

A TARTALOMBÓL:

Biztonságban az intenzív osztályon

4. oldal

A pontos diagnózis meghatározó jelentőségű

7. oldal

Sporttal az egészségért

8. oldal

Gyógyító növények

11. oldal

BESZÁMOLÓ A MAGYAR GYERMEKORVOSOK TÁRSASÁGA 2000. ÉVI NAGYGYŰLÉSÉRŐL

A közelmúltban, június 8-10 között Debrecen adott otthont a Magyar Gyermekorvosok Társasága aktuális, 2000. évi nagygyűlésének. A tudományos összejövetelen számos új szakmai ismerettel lettek gazdagabbak a résztvevők, értesülhettek a kutatások legújabb eredményeiről.

A nagygyűlésen dr. Ambró Irma kandidátus, a Szatmár-Beregi Kórház vásárosnaményi gyermekosztályának osztályvezető főorvosa a beregi telephelyen végzett munkáról tartott nagy sikerű előadást. A kiváló főorvos magas szakmai elismerésben is részesült, a nagygyűlésen átvehette a Kulin-émlékérmét.

A nagygyűlésről és a Kulin-émlékérem átvételéről szóló írásainkat a 2. és a 3. oldalon olvashatják.

KÖSZÖNET A NŐGYÓGYÁSZATI OSZTÁLY DOLGOZÓINAK

Megható írással köszöni meg a Szatmár-Beregi Kórház nőgyógyászati osztályán dolgozóknak a munkáját Koncz Gyuláné, aki a közelmúltban esett át műtéten.

A cikk szerzője a kórház fehérgyarmati telephelyén ápolónő, így szakmai szemmel is meg tudta ítélni betegsége, kórházi kezelése során a nőgyógyászaton dolgozók munkáját. Tapasztalatai kedvezők voltak; úgy gondolja, hogy gyógyulásához nagy mértékben hozzájárult az a figyelmesség, emberséges, segítőkész, támogató magatartás, amit a műtét előtt és után tapasztalt kollegái részéről.

Az írást a 6. oldalra lapozva találhatják meg.

BESZÁMOLÓ A MAGYAR GYERMEKORVOSOK TÁRSASÁGA 2000. ÉVI NAGYGYÜLÉSÉRŐL

A Magyar Gyermekorvosok Társasága (MGYT) 2000. évi Nagygyűlése öt év után ismét Debrecenben, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Gyermekklinikájának szervezésében június 8-10 között zajlott le. A háromnapos konferencia témái - megfelelő a kor követelményeinek - az ezredforduló hazai gyermekellátásának legfontosabb követelményeit foglalták magukba, ezzel lehetőséget adva mind a fekvőbeteg ellátásban, mind az alapellátásban dolgozó gyermekorvosok számára, az újabb ismeretek elsajátítására, amelyeket a gyakorlatban is tudnak hasznosítani.

A kongresszus fő témái a következők voltak:

- 1./ Sürgősségi gyermekellátás
- 2./ Fájdalomcsillapítás
- 3./ Molekuláris módszerek a gyermekgyógyászatban
- 4./ Prevenció és gondozás az alapellátásban. Csecsemőtáplálás.
- 5./ Egyéb, szabadon választott témák a gyermekgyógyászatból.

A fő programokat minden esetben 20 perces referátum vezette be, amelyet a témát kimagaslóan ismerő és művelő minősített előadó tartott, s ezekhez kapcsolódtak a hozzátartozó előadások.

A gyermekkori sürgősségi ellátással *dr. Simon Gábor* (Székesfehérvár) foglalkozott behatóan, a molekuláris módszerek gyermekkori hasznosításáról *dr. Fekete György* (Budapest, Semmelweis Egyetem I. Gyermekklinika) adott hasznos, a gyakorlatban is sok segítséget nyújtó ismereteket.

A nagygyűlés első napján nyílt alkalom arra, hogy beszámoljunk a vásárosna-

ményi nappali-sürgősségi gyermekosztályon folyó szakmai munkáról, az elmúlt évek során szerzett tapasztalatokról. (A nagy sikerű előadást *dr. Ambró Irma* tartotta. Az előadás társszerzői voltak: *dr. Beregszászi Zsuzsanna*, *dr. Román Aida*, *dr. Vadász Mária*. - A szerk.) A fájdalomcsillapítás fokozott figyelmet váltott ki a jelenlevőkből, minden bizonynyal azért is, mert — mint az szakmai berkekben biztosan, de talán a nagy nyilvánosság előtt is köztudott — "2000 a fájdalomcsillapítás éve".

Ebben a témakörben *dr. Velkey György* (Budapest, Magyar Református Egyházak Bethesda Gyermekkórháza) előadásában hallottunk a csecsemők fájdalomcsillapításáról kiváló referátumot, a prevenció és gondozásról *dr. Ilyés István*, a Háziorvosi Tanszék debreceni vezetője adott értékes útbaigatásokat.

A fő témákon kívül a légzőszervi, onko-haematológiai, cardiológiai, nephrologiai, infectológiai, gastro-enterológiai, anyagcsere-betegségek tárgykörök témareferátumai is a szakma kiválóságainak talá-
lából kerültek ki.

Elmondható, hogy mind a főtémákhoz, mind az egyéb tárgyakhoz kapcsolódó előadások, poszterek kiemelkedően magas szakmai színvonalat képviseltek.

Összesen 11 referátum, 109 előadás hangzott el, 46 kollega poszterrel szerepelt. A tudományos ülésen mintegy 420 "teljes regisztrációjú" és számos, csak egy napos részvételt igénylő vett részt, akik nem szerepelnek a hivatalos regisztrációban.

A június 7-én lezajlott Satellites Szimpózium, amelyet a Romániai Gyermekonkológiai Munkacsoport tartott a MGYT Gyermekonkológiai Szekciójával, később csatlakozott a konferenciához.

A kongresszust *dr. Fekete György* professzor, a MGYT elnöke nyitotta meg, majd a Társaság tiszteletbeli tagjává választotta *Anjo J. P. Veerman* professzort, a Free University Amsterdam egyetemi tanárát.

Az idei Schöph-Merei díjat - megérdemelten - *Prof. Dr. Oláh Éva* egyetemi tanár kapta meg, aki a névadó neves gyermekgyógyásztól tartott előadást, a Markusovszky díjat

pedig *dr. Oroszlán György*, a MGYT volt főtítkára nyerte el.

Június 10-én szombaton, déli 13 órakor került sor a tudományos ülés zárására, ahol átadták a 35 év alatti gyermekorvosoknak odaítélt díjakat. A legjobb klinikai témájú előadás díját három orvos vehette át, a legjobb kísérletes témájú előadás díját pedig a fiatal orvosok közül szintén hárman kapták meg. A díjazottak a pécsi-, budapesti-, szegedi- és debreceni egyetemek orvosai. Külön díjazásban részesült a dorogi Házi Gyermekorvosi Szolgálat munkacsoportja. Ekkor került sor az Északkelet-Magyarországi Területi Szervezet Kulin- emlékérmének átadására is. (A Kulin László Emlékéremmel kapcsolatos írásunk a következő oldalon található. - A szerk.)

A háromnapos konferencián regisztrált résztvevők 10 kredit pontban részesültek, amely a kötelező továbbképzés részét képezi.

Dr. Ambró Irma

MAGAS SZAKMAI ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLT A KÓRHÁZ KIVÁLÓ FŐORVOSA

Kulin László emlékérmét kapott dr. Ambró Irma

A Magyar Gyermekorvosok Társaságának Északkelet-Magyarországi Szakcsoportja öt év után ismét Debrecenben tartotta meg éves nagygyűlését, tudományos konferenciáját, június 8-10 között (a nagygyűlésről szóló írást az előző oldalon olvashatják).

A tudományos program keretén belül tartott nagy sikerű előadást dr. Ambró Irma kandidátus, a Szatmár-Beregi Kórház vásárosnaményi telephelyén működő gyermekosztály vezető főorvosa. Az előadás témája a vásárosnaményi gyermekosztályon végzett szakmai munka, az elmúlt évek során elért fejlődés volt.

A konferencia záróünnepségén került sor a tudományos kitüntetések, elismerések átadására. Az egyik legmegbecsültebb szakmai elismerést, a Kulin László emlékérmét idén dr. Ambró Irma vehette át. Az emlékéremmel a kiváló orvos egész eddigi pályafutását ismerték el.

Dr. Ambró Irma már az ötvenes években is komoly kutatómunkát végzett, dr. Kulin László mellett a debreceni gyermekklinikán dolgozott az atrophia klinikopathológiai alapjainak bizonyításán; anyagcserevizsgálatok lebonyolításában, értékelésében vett részt.

Ezután 1965-ben a klinikán megszervezte a cukorbeteg gyermekek gondozását, és a cukorbetegséghez társuló anyagcsere-eltérésekkel kapcsolatos vizsgálatokat végzett. Jelentős eredményeket ért el a gyermekkori I. típusú cukorbetegség autoimmun karakterének vizsgálataival. A programot a gyermekek közvetlen családtagjaira is kiterjesztették, ami nagy jelentőségű volt a lappangó

örökletes tényezők bizonyításában. Vizsgálták a cukorbeteg páciensek szervezetében az endokrin szer-

veket támadó autoimmun folyamatokat. Ebben az időszakban dr. Ambró Irma a Bécsben megrendezett

immunológiai világkongresszuson több előadást is tartott. Tanulmányutakon vett részt Svédországban, Lengyelországban és az akkori NDK-ban.

Dr. Ambró Irma 1980-ban védte meg kandidátusi disszertációját, amely az újszülött kori hormonális hatások következtében létrejött anyagcsere-változásokkal foglalkozott. A nyolcvanas évek elején megszervezte a cukorbeteg gyermekek táboroztatását, ami akkor országos viszonylatban is egyedülálló vállalkozás volt. 1982-től állami közti szerződés keretén belül, majd később egyéni szerződéssel 1989-ig Líbiában dolgozott, az ottani magyar kórház gyermekosztályának vezetőjeként. Hazatérve ismét a debreceni gyermekklinikán folytatta gyógyító és tudományos munkáját. A mellette és irányításával dolgozó fiatal kollegák számos szép eredményt értek el.

Többszöri invitálás, és hosszas rábeszélés után 1993-ban vállalta el az akkori Városi Kórház gyermekosztályának vezetését Vásárosnaményban. Azóta a beregi városban dolgozik, és a mai napig részt vesz a tudományos munkában. Hosszú ideig, egészen a közelmúltig volt a Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottságának elnöke.

A kiváló főorvosnak ezúton is gratulálunk, további munkájához pedig további sikereket és jó egészséget kívánunk!

Szabó Ádám

Dr. Ambró Irma

Néhány fontos tudnivaló Kulin Lászlóról és az emlékéremről

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Gyermekklinikája fennállásának 75. évfordulóján a tavalyi évben emlékeztek meg egy ünnepi ülés keretén belül az intézet múltjáról, és mindenek előtt Kulin Lászlóról, aki az egyetem második intézetvezető professzora, rektora volt, illetve ő volt az, aki a második világháború alatt rengeteget tett a csecsemőkori sorvadás (atrophia) leküzdéséért. Ennek a korábban halálos betegségnek a gyógyítását tette lehetővé Kulin professzor. A Budapesti Műszaki Egyetemen dolgozó kollegájával speciális berendezést állított elő, amellyel jó eredményekkel lehetett a kezeléseket elvégezni. Terápiás eljárásai, módszerei segítségével szinte teljesen megszűnt az atrophia említett formája. 1954-ben Kossuth-díjat kapott. Az anyagcsere-folyamatok, a különböző biokémiai folyamatok tisztázása elválaszthatatlan a nevével. Hosszú ideig vezette a gyermekklinikát, kiváló eredménnyel. Az ő kezdeményezésére jött létre a Magyar Gyermekorvosok Társaságának Északkelet-magyarországi Szakcsoportja, melynek célja a klinika szakmai vezetése mellett Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye gyermekgyógyászainak továbbképzése, a fejlődés lehetőségeinek megteremtése volt.

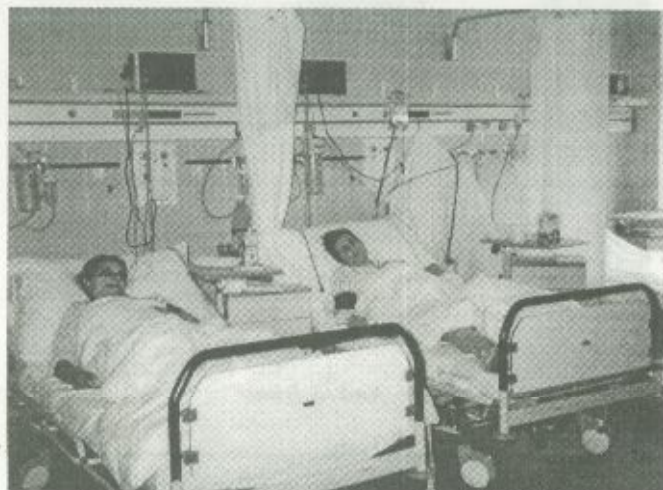
A professzor halálát követően 1993-ban a klinika Kulin-emlékérmét alapított, amelyet minden évben az a gyermekgyógyász kap meg, aki kiemelkedően sokat tett a régió beteg gyermekeinek ellátásáért.

A Kulin-emlékérmét eddig a következő neves orvosok vehették át: Kövér Béla, Karmazsin László, Csorba Sándor, Velkey László professzorok, Buda Károly és Vissy Ágnes főorvosok, Kiss Szabó Antal, Ludmány Konrád és Székely Katalin docensek.

BIZTONSÁGBAN AZ INTENZÍV OSZTÁLYON

Egyes betegségek esetén, amikor a kezelt páciens állapota súlyos, vagy életveszélyes, elengedhetetlenül szükség van arra, hogy a beteget olyan körülmények között lehessen elhelyezni a kórházban, ahol biztosított az állandó megfigyelés, és szükség esetén azonnal elvégezhető az életmentő beavatkozások, illetve lehetőség van újraélesztésre is. Hasonlóan fokozott ellenőrzésre van szükség a súlyosabb, a beteget az átlagosnál jobban igénybe vevő, megviselő műtétek után, illetve akkor, ha komplikációk jelentkezésétől kell tartani. A mérgezéses tünetekkel beszállított, az agyvérzésen átesett, valamint a súlyos balesetet szenvedett emberek ellátása is speciális eszközök, gépek segítségével oldható meg, illetve különleges szakmai munkát kíván meg az orvosoktól és a szakdolgozóktól.

A Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati székhelyén felépült és a tavalyi év októbere óta betegeket fogadó új épületben, a központi műtőblokkal szerves egységet alkotva került elhelyezésre az intenzív osztály, ahol az előbb említett elvárásoknak

Betegek az intenzív osztályon (korábbi felvétel)

maximálisan megfelelő, magas szakmai szinten láthatók el a betegek.

Az intenzív osztályon kiválóan képzett orvosok és szakdolgozók látják el a gyógyítás feladatait, valamint rendelkezésre állnak azok a modern gépek is, amelyek adott esetben nélkülözhetetlenek, a betegek életét menthetik meg. Min-

ramétereket, illetve hangjelzést ad, ha a kezelt ember állapota rosszabbodik, kritikusá válik. A központi oxigénellátó rendszerhez a betegek feje fölött elhelyezett csatlakozási pontok adják a hozzáférés lehetőségét. Valamennyi ágyhoz magas szakmai színvonalú ellátást biztosító, modern lélegeztető gép és infúziós pumpa is tartozik, és szolgálja a betegek ellátását.

A kiváló szakemberek és a kor színvonalának megfelelő eszközök, a technikai háttér együtt biztosítják azt, hogy az intenzív osztályon elhelyezett, életveszélyes állapotban levő betegek biztonságban legyenek, és felépülésük a lehető legrövidebb időn belül elérhető legyen.

Szabó Á.

KITÜNTETÉSEK A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ MUNKATÁRSAINAK

Semmelweis Ignác születésének 182. évfordulója alkalmából dr. Gógl Árpád egészségügyi miniszter július 3-án szakmai elismeréseket adományozott olyan egészségügyi dolgozóknak, akik hosszú ideje kiemelkedően magas színvonalon dolgoznak, életük egyik legfontosabb céljának tartják azt, hogy munkájuk eredményeképpen a beteg emberek meggyógyuljanak. Kórházunk főigazgatójának felterjesztését elfogadva, intézményünk dolgozóit is kitüntette dr. Gógl Árpád.

Kiváló szakmai munkája elismeréseként Pro Sanitate kitüntetésben a Szatmár-Beregi Kórház két munkatársa

részesült: *Dr. Györfly Ernő*, a röntgenosztály főorvosa és *Tóth Józsefné*, a belgyógyászati osztály gyógyszeres nővére. Terveink szerint az Impulzus következő számában találhatják majd meg Olvasóink az elismert kollegákkal készült riportokat.

Szintén július 3-án miniszteri dicséretben részesült *Ignác Zoltánné*, Rozsály község védőnője.

Mindhárom, térségünk jobb egészségügyi ellátásáért fáradozó kitüntetettnek gratulálunk, további munkájukhoz pedig az eddigiekhez hasonló sikereket, kitartást, erőt és jó egészséget kívánunk.

-Á-

ÚJ RENDELÉSI IDŐ VÁSÁROSNAMÉNYBAN

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a vásárosnaményi telephelyen működő foglalkozás-egészségügyi alapellátás rendelési ideje 2000. július 10-től megváltozik.

Az új rendelési idő: kedd 10-től 12 óráig
péntek 10-től 12 óráig
Rendel: Dr. Demjén Olga
belgyógyász, foglalkozás-egészségügyi szakorvos

Az eddigi rendelési napon (hétfőn) a továbbiakban diabetológiai rendelés működik.

SEMMEIWEIS-NAPI SZÁZEZER FORINT

Dr. Gógl Árpád miniszter az egészségügyi dolgozóknak Semmelweis-napra személyenként százezer forint egyszeri juttatást ígért a szervezett szakszervezeti demonstráció előtt egy-két nappal. Ennek megvalósítására a napokban kerül sor, azonban jelentősen csökkentett formában.

A dolgozók az alapilletményüket kaphatják meg a szakmai szorzóval kiegészítve, azonban a pótlékok nélkül, és maximum bruttó 75000 forintig. Természetesen a kiutalt összegekből még a személyi jövedelemadó és a nyugdíjbiztosítási, illetve az egészségbiztosítási járulékok, valamint a munkavállalói járulékok levonásra kerül.

Sajnos az ígért 100000 forint így jelentősen lecsökkent, kifizetésű dolgozóknál még 20000 forint közkezevéletét sem jelenti.

KIVÁLÓAN MŰKÖDIK A KÖZPONTI STERILIZÁLÓ

Az Impulzus egyik korábbi számában, még a fehérgyarmati új épület átadása előtt olvashattak egy írást arról, hogy jelentős változáson megy keresztül a sterilizálás a Szatmár-Beregi Kórházban. Ez a változás azóta megtörtént, és immár hónapok óta működik az új központi sterilizáló egység. Az itt folyó munkának azért óriási a

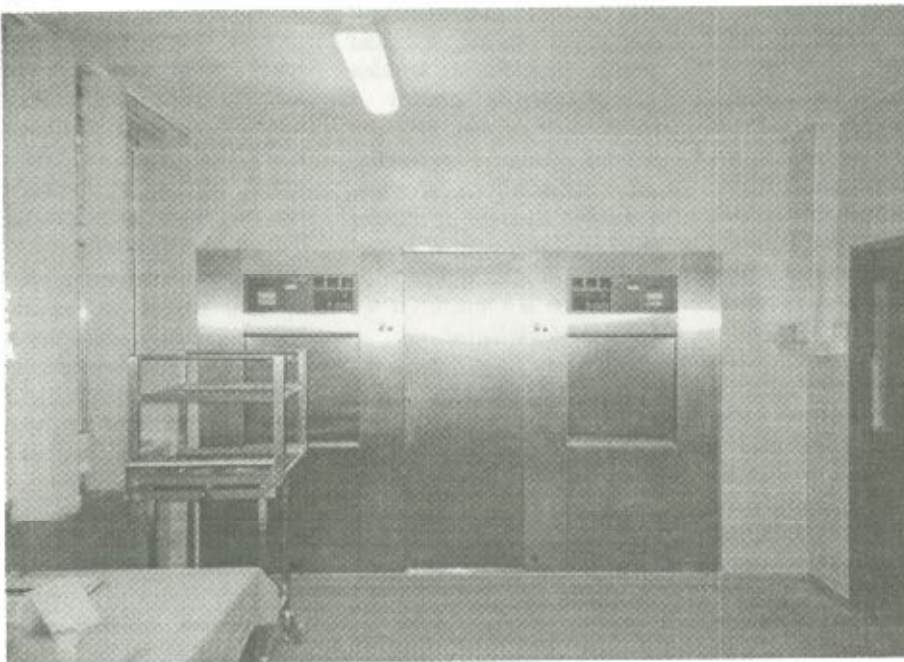
jelentősége, mert a műtétek biztonsága, valamint az operációt követő felépülés időszakában a szövődmények jelentkezésének elkerülése nagy mértékben függ a beavatkozásoknál használt műszerek sterilizációjától.

A központi sterilizáló a fehérgyarmati új kórházi szárny második emeletén nyert elhelyezést, ahol

komfortos körülmények között, megfelelő nagyságú területen dolgozhatnak a munkatársak. A munkához szükséges kiváló berendezések rendelkezésre állnak, a modern műszermosogató gépek és autoklávok segítségével biztosítható a sterilizáció, de elmondhatjuk azt is, hogy a kórház rendelkezik egy különleges berendezéssel, a Magyarországon ritkaságnak számító, a XXI. század színvonalát jelentő plazmasterilizálóval is.

Az alábbi képeken a központi sterilizáló egység néhány berendezését, a legfontosabb gépeket mutatjuk be Olvasóinknak.

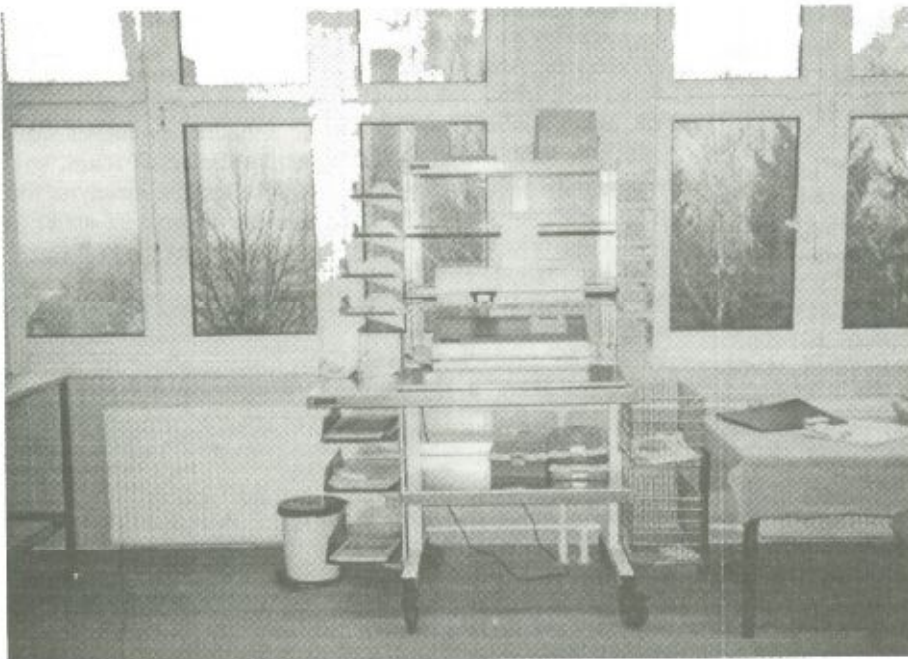
-Sz-

A modern GETINGE autoklávok

Károlyi Kalmánné, higiénikus főnővér a műszermosogató gép mellett

Modern csomagológép

A plazmasterilizáló berendezés

KÖSZÖNET A NŐGYÓGYÁSZATI OSZTÁLY DOLGOZÓINAK

Mindig nagy öröm a kórházi orvosoknak és a szakdolgozóknak, ha egy általuk kezelt, gyógyított beteg állapota gyorsan javul, felépülése szövődménymentes, a páciens az intézményben eltöltött napok és a táppénzes időszak után visszatérhet munkájához, korábbi életvitelét folytathatja. A betegek természetesen hálásak a gyógyulásért, és legtöbbször rövid idő múlva már csak mint rossz emlékre gondolnak vissza a betegségre. Az alábbi sorok írója súlyos betegségen, komoly műtéten esett át. A Szatmár-Beregi Kórházban - amely neki is munkahelye - operálták meg, és ma már szerencsére jó úton halad a teljes felépülés felé.

A fehérgyarmati nőgyógyászati osztályra 2000. május 22-én feküdtem be, mivel nőgyógyászati problémáim adódtak. Kopott falak, kopott bútorok. Lelkes ápolók, orvosok, szinte ellentéte a környezetnek. Szorongás fogott el. Vajon hogyan fognak velem bánni? Magam is ápolónő lévén, már sok mindent megtapasztaltam, és szorongásomat, valószínű, ez még jobban fokozhatta.

Felvették adataimat, az előző vizsgálati eredményeket, leleteket átadtam. Mindezek után megmutatták fekhelyemet, melyen akkor még sajnos beteg feküdt, ugyanis telt ház volt az osztályon. Türelmesen váraкоztam, beszélgettem, és próbáltam segíteni az osztályon egyedül dolgozó nővérnek a munkában, mivel azt se tudta, merre menjen, hisz teendő mindig adódott. A telefon is néha akkor csengett, mikor éppen beteggel volt elfoglalva, így hát legalább abban tudtam segíteni, hogy felvettem a kagylót, és átadtam az érkező üzeneteket. Délutánra sikerült elhelyezkednem az ágyamban. Tudtam, hogy műtét előtt állok, de meglepően nyugodtnak éreztem magam. Az otthoni állandó szorongásom itt megszűnt, örültem, hogy végre itt vagyok, és problémám hamarosan megoldódik a műtét által, és egészséges emberként élhetek tovább a családom értékes tagjaként otthoni környezetemben.

Elérkezett a nagy nap, május 23., a műtét napja. A

reggeli viziten érdeklődtek állapotom felől, és arról, hogy aludtam. Mindenkit megnyugtató volt az állapotom. *Ekkor én arra gondoltam, hogy milyen nyugalommal kell nap mint nap ezt a munkát az orvosnak végeznie. A legkevesebb segítség, amit adhatok neki: jó betege leszek. Kicsit ugyan szorongtam, de erre nem sok idő volt, és próbáltam is leplezni érzéseimet. Koperdák doktornő és Szőke főorvos úr végezték a műtétet. Doktornő bátorító, együttérző mosolya, úgy érzem, nagyon sokat segített. Rám adták a kórházi hálóinget, kaptam egy injekciót, majd bekötötték az infúziót. Hosszú volt a folyosó - legalábbis nekem úgy tűnt - melyen keresztül a műtőbe vittek. Kriczki doktornő arca tűnt fel felettem a műtőben. Ellenőrizték a vérnyomásom, pulzusom, mindent rendben találtak. Kriczki doktornő arca a műtét alkalmával erősen megmarad emlékezetemben. Mekkora jelentősége van egy ilyen arcnak! Még most is magam előtt látom erős, nyugodt, bátorító mosolyát, határozott, de szeretetteljes hangját még most is hallom: "Ez csak oxigén" - mondta. Ezek után semmire nem emlékeztem. Arra ébredtem, hogy munkatársaim, a belgyógyászati osztály dolgozóinak biztató, együttérző arca lebeg körülöttem. Köszönöm Kriczki doktornőnek, Szőke főorvos úrnak, Koperdák doktornőnek, és a műtétben akkor részt vevő egészségügyi dolgozóknak, műtősnőknek, műtősiúknak a munkáját. Személyesen nem tudtam még mindenkinek köszönetet mondani, éppen ezért érzem szükségét annak, hogy írásban ezt megtegyem, hisz*

ismerem e munka nehézségeit, és minden nehézség ellenére a szépségét is. Nagy dolgokat kell az egészségügyi dolgozóknak nap mint nap véghez vinni, egész embert kívánó dolgokat. És mindezek mellett mindannyiunk mögött ott van még a család gondja, problémája. Minden műszakváltáskor, amikor a kollegáimat néztem, eszembe jutottak saját emlékeim, mikor az osztályon felvettem a munkát. Ilyenkor az otthoni problémákat rögtön el kellett felejtetni, hisz ez a legfontosabb most: a munkahelyi teendőikkel foglalkozni.

Mindezen élmények és tapasztalatok után bizony minden egyes alkalommal lelkiismeret-furdalást éreztem, valahányszor kisebb, vagy nagyobb gondot okoztam. Ráadásul, mint korábban írtam, telt ház volt az osztályon és egyetlen nővérnek kellett mindenkivel foglalkozni úgy, hogy sokszor még egy köszönetet sem kap érte, hiszen a betegek magukkal vannak elfoglalva. Így voltam ezzel én is, ezért ha nem köszöntem volna meg az áldozatos munkát, akkor mindenképpen pótolni szeretném utólag is. Köszönöm! Köszönöm! Köszönöm! Minden egyes orvosnak, nővérnek, és mindenkinek, aki segített. Köszönöm, hogy úgy érezhettem, hogy annyi beteg problémája mellett az én problémám volt számukra akkor a legfontosabb.

A falak kopottságát csak első belépéskor vettem észre, melyre a műtét után nem is figyeltem. Annak a szeretetteljes, gondoskodó, minden szavamra, kérésemre odafigyelő légkörnek a hatását, mely körülvettem, még most is

érezem, és úgy gondolom, hogy itthoni gyógyulásomhoz is nagyban hozzásegít. Szép lett számomra az a kis kopott szekrény, kopott szék, kopott asztal, kicsi kezelő, mert a körülöttem levő személyek hangulata, viselkedése számomra széppé és kedvessé tették. Amit érzek a szívem mélyén, itt ezt meg is élhettem. Köszönöm ezt mindenkinek! A szeretetet és törődést tudják adni az itt dolgozók, ezt magamon megtapasztalhattam. A szívükből jön.

Kedves munkatársaim! Köszönöm nektek az odaadó, lelkiismeretes munkátokat. Köszönöm családom nevében is nektek, akik szintén édesanyák vagytok, amellyel együtt ápolónőként is kitűnő munkát végeztek. A legszebb munkát végzitek. A ti segítségetek rendkívül nagy szerepet játszik abban, hogy édesanyák visszakérüljenek gyermekeik, családtagjaik körébe, melynek óriási jelentősége van egy életen át.

Kislányom távollétem alatt írt nekem egy képeslapot, melyben éreztette velem, hogy mennyire fontos vagyok a számára, és melyet azért érzem fontosnak leírni, hogy érzékeltessem, mennyire fontos az orvos és az ápoló jól végzett munkája:

"Olyan csend van így nélküled,

hogy szinte hallani,

amit még utóljára

akartál mondani."

(Váci Mihály: Nélküled)

Koncz Gyuláné
ápolónő

A PONTOS DIAGNÓZIS MEGHATÁROZÓ JELENTŐSÉGŰ

Az orvostudomány minden szakterületén elsődleges cél, hogy a különféle problémákkal jelentkező betegeknél a lehető legrövidebb idő alatt, nagy pontossággal és a páciensnek kevés további tortúrát okozva lehessen meghatározni, hogy tulajdonképpen milyen betegség, elváltozás áll a panaszok hátterében, mi az egészség romlásának oka.

A pontos diagnózis felállításához szükség van a vizsgáló orvos megfelelő szintű szaktudására, tapasztalatára és a műszeres, technikai háttérre. Ez utóbbi területen az elmúlt évek nagy változást hoztak a Szatmár-Beregi Kórházban, ma már az orvosi gép-műszerparkot olyan magas szintű berendezések alkotják, amelyek egyik része lehetővé teszi a betegségek diagnosztizálását, más műszerek, berendezések, gépek pedig a gyógyító beavatkozások, műtétek esetén garantálják a jó eredményt és a biztonságot.

A belgyógyász szakma egyik speciális szakterülete az emésztőrendszer megbetegedéseinek vizsgálata és gyógyítása. Még néhány éve is nagy gond volt, hogy milyen eszközöket használjon, milyen eljárásokat vegyen igénybe az orvos a vizsgálatok során. A beteg részletes kikérdezése, a tapintásos vizsgálatok, a labor és a röntgen szakembereinek segítsége rendkívül fontos, ám bizonyos esetekben nem elegendő.

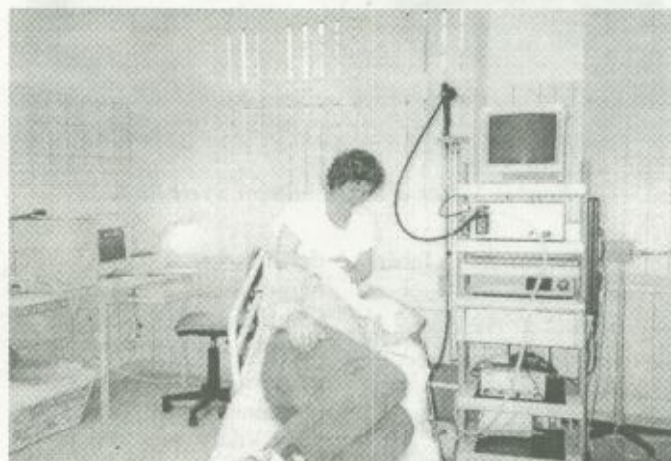
Szükségessé válhatnak a gyomor, a vastagbél vagy a végbél olyan vizsgálatai, amelyek csak speciális eszközök segítségével oldhatók meg. Ezek az eszközök a különböző endoszkópok.

A leggyakoribb vizsgálat a gyomor tükrözése, amelynek során a nyelőcsövön keresztül, viszonylag kíméletesen vezethető le a műszer optikával ellátott, hajlékony, csőszerű része. Ezzel a módszerrel kiválóan láthatóvá válik a gyomor állapota, felfedezhetők a gyulladással, fekélyes betegségek, és természetesen a daganatok is, valamint szövetminta vételére is lehető-

ség van. Nagyon lényeges, hogy ezzel az eljárással korai stádiumban fedezhetők fel, ezáltal jó eredménnyel gyógyíthatók azok a betegségek, amelyek korábban akár rövid időn belül a páciens halálát is okozhatták. A vizsgálatok elvégzésére kiváló készülék, Pentax márkájú gastrofiberoscopiás torony áll rendelkezésre a Szatmár-Beregi Kórház mindkét telephelyén.

Hasonló eljárással oldható meg a bélrendszer egyes részeinek, így a vastagbélnek és a végbélnek a vizsgálata. Figyelembe véve, hogy manapság sajnos egyre gyakoribbak a végbél és a vastagbél daganatos

megbetegedései, túlzás nélkül állítható, hogy ezzel a vizsgálati lehetőséggel életeket lehet megmenteni. Az említett rákos betegségek ugyanis időben felismerve kiváló eredménnyel gyógyíthatók, sok esetben úgy, hogy még a hasfalon történő bélkivezetésre sincs szükség. A késői stádiumban diagnosztizált, áttétes daganatok gyógyítására viszont ma sem léteznek csodaszerek és jó eredményt hozó műtéti eljárások. Ilyenkor már csak az életminőség meglehetősen behatárolt szintű biztosítása, a fájdalomcsillapítás, az élet rövid távú meghosszabbítása oldható meg. Nagyon fontos tehát, hogy térségünk lakosai éljenek a vizsgálatok nyújtotta lehetőségekkel, vegyék igénybe a kórháznak ezeket a modern szolgáltatásait.

Felkészülés a gyomortükrözésre Fehérgyarmaton, a sürgősségi osztály területén elhelyezett endoszkópos vizsgáló helyiségben

SPORTTAL AZ EGÉSZSÉGÉRT

Dr. Kovács Viktor egyike azon kevés munkatársaknak, akik az intézmény alapítása óta a kórházban dolgoznak, az orvosok közül pedig az egyetlen ember, aki 1963 óta Fehérgyarmaton gyógyítja a betegeket. Az alábbiakban mégsem az elmúlt évtizedek orvosi sikereiről, az intézetben végzett gyógyító munkáról lesz elsősorban szó. A kiváló sebész főorvossal folytatott beszélgetésem apropója egy közelmúltban elért sportsiker volt, de mint látni fogják, és mint már az írás címéből is kiderülhetett, dr. Kovács Viktor a sportot, a teniszt nem valamiféle öncélú, a teljesítmények hajszolását célzó tevékenységnek tartja, sokkal inkább a szabadidő olyan hasznos eltöltésének, amelynek segítségével hosszú ideig megőrizhető az állóképesség, a testi és a szellemi erőnlét.

Dr. Kovács Viktor beszélgetésünk elején annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a magyar nép meglehetősen rossz egészségi állapotát az okozza, hogy az emberek többsége helytelen életmódot folytat, sokaknál találkozhatunk a betegségekhez vezető rizikófaktorokkal. A legfontosabb, azaz legveszélyesebb rizikófaktorok a következők: dohányzás, alkoholizmus, túlzottan zsíros ételek fogyasztása, fokozott stressz, mozgáshiány.

A sebész főorvos elmondta, hogy amikor ő és kollegái fiatal orvosok voltak, többnyire igyekeztek egészségesen, káros szenvedélyektől mentesen élni, de az előbb felsorolt rizikófaktorok közül az utolsó öket is érintette. Rendeltek a szakrendelőben, operáltak a műtőben, végezték az osztályos munkát, e-közben azonban keveset mozgáltak. Később még rosszabb lett a helyzet, s manapság egyszerűen elkieserítő. Az emberek többsége az idejét a munkahelyen egy íróasztal mellett, számítógép előtt tölti, a hivatalos, a magán jellegű, vagy akár a családi ügyeket elintézni autóval jár, este pedig a televíziót nézve pihen. A fizikai igénybevétel szinte teljesen hiányzik, ez pedig egy súlyos inaktivitást eredményez, ami rendkívül káros a szervezetre. Az emberek fizikai, kondicionális állapota rossz, az izmok gyengék, csökken a teljesítőképesség, a szív, a tüdő nem végzi el a szükséges munkát, de más szervek is egyre rosszabbul működnek, aminek következtében egyre kevésbé bírják a megterhelést.

Ahhoz pedig, hogy az ember a munkáját hosszú ideig, kitartóan és magas

szinten legyen képes ellátni, valamilyen kiegészítő mozgást feltétlenül be kell iktatni a napirendbe. Az orvosok hosszú évekkal ezelőtt úgy döntöttek, hogy ők a teniszt választják. Fehérgyarmaton azonban akkor nem volt tenispálya. Ez mégsem lehetett gond: az egyik elhagyott kórházi területen szabadidejüket feláldozva építettek egy, majd még egy, azután pedig egy harmadik tenispályát. Fehérgyarmaton ezután lendült fel igazán a teniszsport. Egyre többen vettek ütt a kezükbe, és eleinte csak szórakozásból, később versenyszerűen is sportoltak, az

mivel sok orvos gyakorolja ezt a sportot, a szakmai szervezetek önálló versenyeket is rendeznek. A cikk aktualitását is egy ilyen megmérettetés adja. A Magyar Orvosi Kamara háromnapos találkozót szervezett május végén "Magyar Orvosok Millenniumi Találkozója" címmel Balatonaligán. Az összejövetel sport- és kulturális találkozó volt. Több sportágban, így kispályás labdarúgásban, futásban, asztaliteniszben, kosárlabdában és teniszben mérhették össze tudásukat a résztvevők.

A Szatmár-Beregi Kórház főorvosa feleségével, dr. Sán-

gyancsak döntőt játszottak, és másodikok lettek. Dr. Kovács Viktor vegyes párosban feleségével vette fel a küzdelmet az ellenfelekkel, és egy fordulón ezúttal is túljutottak, nem vallottak szégyent.

A sportrendezvények mellett színvonalas kulturális programok is voltak. Nagy élményt jelentett az orvosok koncertje, amelynek keretében a korábban Fehérgyarmaton dolgozó, ma Mátészalkán praktizáló belgyógyász-kardiológus, dr. Bereczky Kálmán ezúttal zongoristaként egy dzsessz-együttessel lépett fel, de az előbb említett dr. Spenyik Vladimír is emlékeztet zongoraprodukcióval lepte meg a hallgatóságot.

Ugyancsak a nem túl távoli múltban, a tavalyi évben Szentesen is rendeztek egy versenyt, "Sebészek Országos Teniszkupája" címmel. Ezen dr. Kovács Viktor és dr. Tóth László, a kórház fül-orr-gége osztályának főorvosa első helyezést ért el a korosztályos páros küzdelmek végén. Idén ezt a tornát Pécsen rendezték meg, ahol a fehérgyarmati sebész főorvos ezúttal ceglédi kollegájával, dr. Czinege Imrével ért el kiváló eredményt; nyertek egy szép kupát.

Dr. Kovács Viktor végezetül elmondta: reméli, hogy a teniszt, amely egy nagyon szép - és más sportágakkal összehasonlítva kevésbé sérülésveszélyes - sport, egyre többen szeretik majd meg a városban, így a klub jövője biztosítva lesz, és sok szép eredményt érnek még el a fehérgyarmati fiatalok és az idősebb korosztályok képviselői.

Szabó Á.

Dr. Kovács Viktor a közelmúltban nyert kupával

elmúlt évtizedek alatt a fehérgyarmati teniszezők nagyon szép sikereket értek el. A sikerek egyik fő részese pedig dr. Kovács Viktor volt.

Mára a főszerepet a fiatalabbak vették át, ám a sebész főorvos ma is aktívan teniszezik, részt vesz a korosztályokban lebonyolított versenyeken. Érdekeség, hogy

Erzsébettel képviselte Fehérgyarmatot a találkozón, s hogy nem eredménytelenül, azt a következő tények bizonyítják. Az egyéni korosztályos teniszversenyben dr. Kovács Viktor második helyezést ért el, ezüstérmes szerzett. Férfi párosban régi barátjával, egy Nyíregyháza mellett dolgozó háziorvossal, dr. Spenyik Vladimírral u-

IDEIGLENES VÁLTOZÁSOK A KÓRHÁZI ELLÁTÁSBAN

A közelmúltban dr. Simon János, a Szatmár-Beregi Kórház megbízott orvos-igazgatója levélben értesítette térségünk családorvosait arról, hogy a nyári szabadságok miatt ideiglenesen milyen változások lesznek a kórházi szakrendelők által biztosított ellátásban. Az alábbiakban emlékeztetjük, és a még szélesebb körű tájékoztatás érdekében a levél tartalmát mi is közöljük.

A nyári szabadságok miatt az alábbi szakrendeléseken szünetel a rendelés, illetve változik a rendelési idő:

Pszichiátriai szakrendelés: Dr. Papp István főorvos szabadsága miatt 2000. július 18-tól szeptember 14-ig szünetel a rendelés

Helyettesítés: Akut esetben beutalóval a nagykállói Pszichiátriai szakkórházban

Szemészeti szakrendelés II: (Vásárosnamény) Dr. Lengyel Anna főorvos szabadsága miatt 2000. augusztus 1-től augusztus 26-ig változik a szakrendelés ideje

Helyettesítő: Dr. Tözsér Mária főorvos, kedden, pénteken teljes munkaidőben a vásárosnaményi szemészeti szakrendelőben

Tüdőgondozó: Dr. Tóth Sándor főorvos szabadsága miatt 2000. július 31-től szeptember 1-ig változik a rendelés ideje

Helyettesítő: Dr. Bartha Julianna főorvos, hétfőn, szerdán, Fehérgyarmaton

A tüdőszűrésekre valamennyi munkanapon a megszokott időpontokban várják az embereket a Tüdőgondozó Intézet munkatársai.

Reumatológiai szakrendelés: Dr. Tóth István szakorvos szabadsága miatt 2000. július 24-től augusztus 25-ig szünetel a rendelés

Helyettesítés: Akut esetben az ortopédiai és a belgyógyászati szakrendelőkben, illetve beutalóval a Jósa András Megyei Kórház Reumatológiai Szakrendelőjében

Ideggyógyászati szakrendelés: Dr. Tóth Mária főorvos szabadsága miatt 2000. augusztus 7-től augusztus 20-ig szünetel a rendelés

Helyettesítés: Akut esetben beutalóval a Jósa András Megyei Kórház Ideggyógyászati Szakrendelőjében

Tisztelettel kérjük a családorvos kollegákat, hogy a betegek beutalásánál a fentieket szíveskedjenek figyelembe venni.

Az esetleg előforduló kellemetlenségek miatt kérjük betegeink türelmét és megértését is. Hangsúlyozzuk, hogy a változások ideiglenesek, a nyári szabadságok időszaka után a korábban megszokott rendelési időkből várjuk a betegeket.

SÚLYOS BALESET SÉRÜLTJEI INTÉZMÉNYÜNKBEN

Július harmadik hetének szomorú híre volt, hogy súlyos, halálos áldozatokat is követelő baleset történt térségünkben. Beregsuránynál egy autó vezetője nem adta meg az elsőbbséget a védett útvonalon közlekedő másik gépjárműnek, ami miatt összeütköztek. A balesetet okozó autó utasai közül két emberen már nem lehetett segíteni, életüket veszítették.

Dr. Kerecsen Lajos, intézményünk sebészeti osztályának osztályvezető főorvosa elmondta, hogy a baleset további nyolc sérültjét a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati és vásárosnaményi telephelyeire szállították a mentők.

Vásárosnaményban három embert kellett ellátni, akik közül kettőnek súlyos, nyolc napon túl gyógyuló sérülései voltak, egy ember pedig könnyebb, nyolc napon belül gyógyuló sérülésekkel került a kórház beregi telephelyére.

Fehérgyarmatra öt sérültet szállítottak, akik közül három személynek szerencsére csak könnyű sérülései voltak, ők gyors orvosi ellátást kaptak, amely után elhagyhatták a kórházat. Egy gyermek súlyos sérü-

léssel, agyrázkódással került a gyermekosztályra, egy felnőtt pedig ugyancsak súlyos, életveszélyes sérülésekkel szállítottak be, akit azonnal meg is kellett operálni. Dr. Borbély Imre, a műtétet végző sebész főorvos közölte lapunkkal, hogy a szerencsétlenül járt embernek sorozatos bordatörése, mellüregi vérzése, májrepedése, hasúri és hashártya mögötti vérzése, a jobb oldalon súlyos medencesérülése volt, valamint fejsérüléseket és agyrázkódást is elszenvedett. Hasi műtétre volt szükség, valamint a mellüreg szivókezelését is el kellett végezni az úgynevezett draincső alkalmazásával. Ez utóbbi kezelés a mellkasban levő vér eltávolítását szolgálja. Mindezen túl a medencetörés ellátása is megtörtént. Lapzártánk idején a beteg az intenzív osztályon feküdt, állapota javult, de továbbra is életveszélyes volt.

BESZÁMOLÓ A FELÜGYELŐ TANÁCS ÜLÉSÉRŐL

A Szatmár-Beregi Kórház Felügyelő Tanácsának június 7-én megtartott legutóbbi ülésén számos érdekes felvetés hangzott el, a tanács tagjai sok hasznos, az intézmény munkájára is pozitívan ható javaslatot fogalmaztak meg. Az ülésen jelen volt dr. Vadász Mária, a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatója is, aki részletesen beszámolt az intézmény jelenlegi helyzetéről, a megoldásra váró problémákról, a közeli és a távolabbi jövőre vonatkozó tervekről, illetve válaszolt a tanács tagjainak kérdéseire.

A Felügyelő Tanács ülésén először a kórház főigazgatója tartotta meg az intézmény munkáját értékelő, az előzetesen írásban benyújtott elemzését kiegészítő beszámolóját. Szólt a nehéz gazdasági helyzetről, arról, hogy milyen tervek alapján folynak a gazdasági stabilizációs intézkedések, melyek hatására a kórház pénzügyi helyzete folyamatosan javul. (Ezekkel a témákkal az Impulzus korábbi számaiban több írás is foglalkozott, ezért a részletekre most nem térünk ki. - A szerk.) Elhangzott továbbá, hogy a jelenlegi orvosi létszámmal a feladatok ellátása megoldható, de az intézmény rendszeresen meghirdeti a betöltetlen álláshelyeket a specialisták és a fiatal orvosok számára. Öröndetes, hogy az itt dolgozó orvosok jól képzettek, sokan több szakvizsgával rendelkeznek, minőségi munkát végeznek. Dr. Vadász Mária kérdésre válaszolva elmondta: az intézményben

dolgozó orvosok keresete magasabb, mint sok más kórházban, esetenként azonban ez sem elég ahhoz, hogy fiatal orvosok az ország keleti részébe jöjjenek dolgozni. Több szolgálati lakásra lenne szükség, ami minden bizonytalanságot elhárítana az intézmény felé. Elhangzott továbbá, hogy a kórház felkészült a rezidensek fogadására, szóba került az ideai béremelés mértéke, valamint egy súlyos gond, a finanszírozás esetenkénti bizonytalansága.

Bizakodásra okot adó tényként hangzott el, hogy a szakdolgozók képzettsége az országos átlag fölött van, tehát elmondható, hogy az orvosok mellett dolgozó kollegák is célként tűzték maguk elé a szakmai fejlődést. Az intézet munkatársai elutaznak a konferenciákra, tanfolyamokon, szakosító továbbképzéseken vesznek részt.

Dr. Sértő-Radics István, neves orvos és ismert közéleti,

politikai személyiség, aki a Felügyelő Tanácsnak is tagja, elismerését fejezte ki az intézményben lebonyolított továbbképző rendezvényekkel, azok színvonalával kapcsolatban, és annak a reményének adott hangot, hogy a továbbképzések lehetőségét a kórház a jövőben is biztosítani fogja a háziorvosok és a kórházi orvosok számára.

A Felügyelő Tanács tagjai érdeklődtek az egyes osztályok munkájáról, az ágyak kihasználtságáról, a gyógyítás színvonaláról, a két település közötti munkamegosztásról, majd megfogalmazták javaslataikat arra vonatkozóan, hogy miképpen lehetne még hatékonyabbá tenni a kórház működését. A szakrendelők privatizációjáról elhangzott, hogy az a jövő egyik legfontosabb megoldandó feladata lehet, egyelőre azonban még nagyon sok a tisztázatlan kérdés, és a jogi szabályozás sem készült még el.

A tanács tagjai megállapították, hogy azzal a kéréssel fordulnak a fehérgyarmati önkormányzathoz, hogy a kórház előtt ne kelljen parkolási díjat fizetni. A kérést alátámasztó érveként többek között az is elhangzott, hogy Vásárosnaményban az intézmény melletti utcán a parkolás ingyenes.

Karácsony Margit, a Felügyelő Tanács elnöke javasolta, hogy a kórház vezetése alakítson ki szorosabb együttműködést a térség családorvosai, polgármesterei, illetve biztosítson több információt a lakosoknak is, hogy jobban megismerhessék az intézményt, az itt folyó gyógyító munkát.

Főigazgatói előterjesztésre a Felügyelő Tanács ezután elfogadta azt a javaslatot, hogy a kórház a háziorvosok köréből konzulenseket kérjen fel a szakmai együttműködés javítására.

Szabó Á.

ÚJ ELNÖK A TUDOMÁNYOS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG ÉLÉN

A Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottságának személyi összetétele a közelmúltban megváltozott. A bizottságot az elmúlt, sikeres időszakban vezető kiváló főorvos, dr. Ambró Irma lemondott az elnöki tisztségről. Az elnöki teendők ellátására ezután dr. Szőke József, a kórház szülész-nőgyógyászati osztályának osztályvezető főorvosa, az intézmény korábbi orvosigazgatója kapott felkérést. A főorvos a felkérést elfogadta, így ő lett a bizottság elnöke.

Tájékoztatjuk továbbá kedves olvasóinkat, hogy a Tudományos és Oktatási Bizottság tagjai a következő kórházi szakemberek. Dr. Simon János, a fehérgyarmati belgyógyászati osztály osztály-

vezető főorvosa, aki jelenleg megbízással a kórház orvosigazgatói teendőit is ellátja, Móna Tibor, főgyógyyszerész, dr. Ráday János, a gyermek, a koraszülött és a fertőző osztály osztályvezető főorvosa, Gyimesi Gábor, a vásárosnaményi ápolási osztály osztályvezető ápolója és Rivnyák Józsefné, humánpolitikai főmunkatárs. A jövőben a bizottság elnökhelyettesi feladatait Móna Tibor, titkári teendőit pedig Rivnyák Józsefné látja el.

A Tudományos és Oktatási Bizottságon belül Továbbképzési Munkacsoport alakult, melynek a szakorvosok és családorvosok képzése a feladata. A munkacsoportban dolgozó szakemberek fő célkitűzése a tavasszal nagy sikerrel lebonyolított tovább-

képzések alapján, azokhoz hasonló újabb továbbképző rendezvények megszervezése, lebonyolítása. Felmerült, hogy hasonló rendezvények szervezése célszerű lenne a szakdolgozók számára is, hiszen a törvény által előírt kreditpontokat nekik is meg kell szerezni ahhoz, hogy munkájukat folytathassák. A Továbbképzési Munkacsoport vezetője Móna Tibor, tagjai pedig dr. Szőke József és dr. Simon János.

A Tudományos és Oktatási Bizottság célul tűzte ki azt is, hogy a közismert gondok, az egészségügyet, így a Szatmár-Beregi Kórházat is sújtó anyagi nehézségek ellenére a lehetőségekhez mérten maximálisan támogassa a kórházi kollegák, orvosok és szakdolgozók részvételét a szakmai

kongresszusokon, tanulmányutakon, továbbképzéseken. Elsőbbséget élvez a támogatás tekintetében az a munkatárs, aki az adott szakmai összejevetelen előadást is tart. A bizottság felkérést kapott a főigazgatótól, hogy dolgozza ki a kórház munkatársainak tudományos minősítésére, előléptetésére vonatkozó javaslatait.

A bizottság fontos célul tűzte maga elé annak biztosítását, hogy a leglényegesebb szakmai folyóiratok olvashatók legyenek a kórházban, illetve az Internet-hozzáférés lehetőségét is garantálni kell mindazoknak a kollegáknak, akik a szakmai fejlődésükhöz ezeket a lehetőséget fel kívánják használni.

Szabó Á.

GYÓGYÍTÓ NÖVÉNYEK

Előző számunkban a fenti címmel megjelentettünk már egy írást, amelyben a burgonya, a cékla és a retek gyógyító hatásairól, ezeknek a növényeknek az egészséges táplálkozásban betöltött szerepéről szoltunk. Ezúttal a káposzta, a paprika, a paradicsom és a petrezselyem "kerül terítékre".

Káposzta

Ez az a zöldségféle, ami egész évben kapható és viszonylag olcsó áron. Magas C-vitamin tartalmával valószínűleg karbantartja szervezetünket. Ehetjük főve (levesnek, főzeléknek), párolva (köretnek), nyersen vagy forrázva (salátának). Bárhogyan is fogyasztjuk, mindenképpen hasznos.

Külsőleg alkalmazva a káposzta fájdalomcsillapító hatása! A káposztával készült pakolás kiváló a gyulladások, a köszvény, az ízületi- és izomfájdalmak, ekcéma és csalánkiütés ellen. Ilyenkor a tisztára mosott, szárazra törölt, vastag erétől megfosztott leveleket nyújtófával "mégmángorolva" lefekvéskor rakjuk a fájó testrésze, váz- vagy gyapjúkendővel kössük meg és aludjunk rá egyet. Reggel lebontva, a helyét mossuk le langyos szappanos vízzel, majd töröljük szárazra. A kezelést a teljes javulásig ismételtjük.

Paprika

Legyen bár zöld, piros vagy sárga, darabos vagy őrölt fűszerpaprika, mindegyik gazdag C-vitaminban.

Ehetjük nyersen "natúrban" vagy salátának, darálva vitaminnak, savanyítva, sütve, főzve.

Nyersen fogyasztva gátolja a fogínysorvadást, az ínyvérzést, a csontok, az ízületek kopását, megelőzi az érmezsenedést.

Hatóanyagai élénkítik az anyagcserét, gátolják a trombózt. Kúraszerűen fogyasztva hatásos ízületi bántalmak ellen.

Vigyázzunk azonban: a csípős paprika túlzott fogyasztása többet árt, mint használ!

Paradicsom

Régóta ismert népi gyógyszer a máj- és gyomorbetegségek, az ödéma és a vesébántalmak ellen. Méregtelenítő hatásával tisztítja a szervezetet, eltávolítja a férgeket és a salakanyagokat. A sejtek aktivizálásával használ a látás- és hallászavarok, s a foghúsvérzés ellen. A friss, nyers paradicsom szendvicsekre, salátának, frissen préselt leve üdítőitalnak, besűríttvé pürének, bogyói turmixolva joghurtba, habosított vajba keverve szendvicskrémnek, főve levesnek, mártásnak fogyasztható. Tudni kell azonban, hogy főzés közben vitamin- és ásványianyag-tartalma megváltozik, egészségjavító hatása minimálisra csökken.

Petrezselyem

Illóolaja, klorofil-, karotin-, biotin- és pantoténsav-tartalma, vitaminjai rendkívül értékesek. Tegyenek próbát: a salátákra, szendvicsekre, levelesek, főzelékek tetejére szórt, finomra vágott petrezselyemzöld érezhetően növeli az étvágyat, könnyíti az emésztést, serkenti az anyagcserét, méregteleníti a szervezetet; tisztítja a vért, segíti a vese egészséges működését. Magas vérnyomás ellen és vízhajtónak is hatásos. Rágcsálva elmulasztja a szájszagot. Persze, a gyökerét se mellőzzük! Levesekbe főzve jó ízt ad, nyersen reszelve, zöldséggel, almával keverve, ivólénekké kiegészítve csaknem mindazt "tudja", amit a levelei.

Nyíri Éva

RECEPT

TÖLTÖTT PADLIZSÁN

Nyersanyagszükséglet egy főre:

padlizsán	250 g
pulykahús	40 g
rizs	(1/2 evőkanálnyi) 10 g
tojás	(1/4 db)
petrezselyemzöld	(1 mokkáskanálnyi)
őrölt fehér bors	(1/5 mokkáskanálnyi)
só	(1 mokkáskanálnyi)
édes-nemes fűszerpaprika	(1/3 mokkáskanálnyi)
kukoricaolaj	(1 mokkáskanálnyi) 3 g
kefir	(1 evőkanálnyi) 20 g

Egy adag energiaértéke 923 kJ (221 kcal), fehérjeértéke 14,1 g (állati 9,9, növényi 4,2), zsírtéke 8,5 g (állati 5,2, növényi 3,3), szénhidrátértéke 20,7 g (keményítő 20,7, cukor 0), koleszterinértéke 71,0 mg, rostértéke 1,7 g.

A megmosott padlizsán végét a szártól megtisztítjuk, majd hosszanti irányba kettévágjuk, a belsejét kanállal kiszedjük, és kockára vágjuk. Ezután a pulykahúst lemosva sózzuk, ízesítjük a borssal és a vágott petrezselyemzöld felével, majd olajjal kikent tűzálló vagy cserépedénybe tesszük, adagonként hozzáadunk körülbelül fél deci vizet, és lefedve sütőben puhára pároljuk. Amikor a hús már puha, ledaráljuk, vagy igen apróra összevágjuk. Közben gyengén sózott, forrásban lévő vízbe tesszük a rizst, és fedő alatt puhára főzzük. Amikor az alapanyagok megfőttek, egy tálban összekeverjük a húst, a rizst, a tojást, a fűszerpaprikát, a maradék petrezselyemzöldet, és szükség esetén sóval ízesítjük. A padlizsánt tűzálló edénybe vagy cserépedénybe helyezük, mind a két félbe beletesszük a töltelékét. Ezt követően meglocsoljuk adagonként egy evőkanálnyi vízzel, rálocsoljuk a simára kevert kefir, vagy a zsírszegény tejfölt. A töltött zöldség mellé helyezük a padlizsán kockára vágott belsejét, sózzuk, és lefedve, előmelegített sütőben pirosra sütjük.

Köretként tört vagy pürének elkészített burgonyát adhatunk hozzá. Az elkészítéshez szükséges idő körülbelül 1,5 - 2 óra.

Jó étvágyat kívánunk!

VICCEK

Nővére a fekvőbeteghez:
- Négyeske, legyen szíves keljen fel, és ugráljon egy kicsit!
- De miért?
- Elfelejtettem az orvosságot felrészni, mielőtt beadtam.

A postán az egyik nyitott pénztárablaknál ül egy alkalmazott, és alszik. Az ügyfél vár egy kicsit, majd egy másik ablakhoz megy, és ott felháborodottan panaszkodni kezd. A postás kolléga csitítja:

- Hagyja, biztos az orvos rendelte neki, hogy nyitott ablaknál aludjon!

Vizsgálja a mentőorvos, A professzor kérdez:

- Jelölt, miből állapítható meg, ha kihívják egy beteg lakására, hogy az illető már halott?
- Hát abból, professzor úr, hogy mindenki sír.

- Üdvözlöm, a műtét sikerült - szól az orvos a betegnek, aki pár perce ébredt fel a narkózisból. - Az operációt hősiessé állta, de a műtét előtt nagyon nyugtalan volt: dulakodott a nővérekkel, kiabált, veszekedett... De még rosszabbul viselkedett a szomszédos ágyban fekvő beteg!

- Ne is csodálkozzék rajta, doktor úr, hiszen mi csak az ablakokat jöttünk megtisztítani!

M O Z A I K

M O Z A I K

M O Z A I K

"SEGÍTS, HOGY MI IS SEGÍTHESSÜNK"**VÉRADÁS TERVEZET****Fehérgyarmat és környéke**

július 26	Kölcse - Fülesd
augusztus 2	Penyige - Mánd
augusztus 8	Véradó állomás fehérgyarmati munkahelyek doldozóinak (Fe- vill - Electrics Kft., SZAVICSAV, Biztosítók)
augusztus 9	Sonkád
augusztus 16.	Cégénydányád - Gyügye - Szamosújlak
augusztus 23	Botpalád - Kispalád
augusztus 30	Szamosályi

Vásárosnamény és környéke

július 31	Ilk - Egészség ház
augusztus 2	Kisvarsány - Polgármesteri Hiv.
augusztus 14	Aranyosapáti Egészség ház
augusztus 21	Csaroda - Idősek Otthona
augusztus 28	Olcsva - Egészség ház
augusztus 30	Vitka - Általános Iskola

A vásárosnaményi körzetben a véradás minden alkalommal 9 órától 12 óra 30 percig tart.

A lakosság és a munkahelyek igényeinek megfelelően a program változhat

⊕ **ADJ VÉRT!** ⊕
ÉLETET ADSZ!

**HIRDESSZEN AZ
IMPULZUSBAN!**

Lapunk rendkívül kedvező feltételekkel kínál hirdetési felületet mindazoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, amelyek termékeik és szolgáltatásaik népszerűsítésének ezt a hatékony módját, az újságunkban való megjelenést választják.

A Szatmár-Beregi Kórházzal kapcsolatban álló, vagy az egészségügyhöz kapcsolódó területeken dolgozó hirdetőinknek lehetőséget biztosítunk arra is, hogy hirdetésük reklámriport formájában jelenjen meg.

Hosszú távon hirdető partnereinknek jelentős kedvezményeket biztosítunk.

**ÉLJEN A
LEHETŐSÉGGEL!**

Ajánlatunk részleteiről, hirdetési tarifáinkról és a kedvezményekről érdeklődésük esetén készséggel adunk bővebb tájékoztatást.

Keressék lapunk szerkesztőjét, Szabó Ádámot a 44-361-011, vagy a 44-360-654-es telefonszámok valamelyikén.

Munkatársunkkal egyeztetve biztosan megtalálják az Önöknek leginkább megfelelő hirdetési formát.

**DUNDI
DIVAT**

Már
Vásárosnaményban is!

Nagy méretű
kosztümök, felső
részek, nyári ruhák nagy vá-
lasztékban.

DUNDI DIVAT

Telten is csinosan

Vásárosnamény,
Szabadság tér 34.

(A főtéri
buszmegállóban)

JUBILEUMI JUTALMAK

A Szatmár-Beregi Kórház munkatársai közül július hónapban Szaniszló Ferencné, az intézmény vásárosnaményi krónikus osztályán dolgozó ápolónő, valamint Jávor Sándorné, a fehérgyarmati intenzív osztály vezető ápolónője részesült jubileumi jutalomban, amelyet 25 éves munkájukért vehettek át. Kollegáinknak ezúton is gratulálunk, további munkájukhoz pedig sok sikert és jó egészséget kívánunk!

**SEMMELEIS-NAPI ÜN-
NEPSÉG A BÁRDOS IS-
KOLÁBAN**

A Szatmár-Beregi Kórház Semmelweis-napi ünnepségének idén a fehérgyarmati Bárdos Lajos Ének-Zene Tagozatos Általános Iskola ad otthont. Az ünnepségre július 28-án, pénteken 14 órától kerül sor a Bajcsy-Zsilinszky utcán található oktatási intézményben.

Minden kórházi munkatársat szeretettel várunk!

IMPULZUS

A Szatmár-Beregi Kórház lapja

Felelős kiadó:

Dr. Vadász Mária főigazgató

Szerkeszti: Szabó Ádám, Módy Elek
Fotó: Szabó Ádám,
Tördelés: Kovács János, Nyíregyháza
Dózsa Gy. u. 39. II/209.

Szerkesztőség: 4900 Fehérgyarmat,
Damjanich u. 1. Pf. 5.
Tel.: 44/361-011, Fax: 44/362-628

Címlapunkon:

A tákosai református templom

Készült 500 pld.-ban
MÓDY PRINT Nyomda
Nyíregyháza